

Klippedue

Columba livia

Bládúgva

Rock dove

Klippeduen er stamform til den domesticerede tamdue, som efterfølgende har etableret vildt-levende bestande i store dele af verden. Der er to farvetyper af vilde klippeduer på Færøerne, hvor den almindeligste er blå med to sorte vingebånd, mens den anden er mere eller mindre plettet på oversiden. Klippeduer og vildtlevende tamduer hybridserer ofte, og det vanskeliggør kortlægning af klippeduens udbredelse. Klippedue yngler naturligt i kolonier på klippefyldte lokaliteter, gerne nær havet. I Vesteuropa yngler klippedue i Sydeuropa, på De Britiske Øer og Færøerne. Både klippeduen og de vildtlevende tamduer er standfugle. På Færøerne er klippedue en almindelig yngle-

standfugl med en bestand på 600 par fordelt på flere små kolonier, hvor en af de største findes på Nólsoy. Tamdue findes også på Færøerne.

Mærknings- og genmeldingsdata

278 klippeduer er ringmærket på Færøerne, fordelt på syv lokaliteter (fig. 2), flest på Nólsoy (230), Sumba, Suðuroy (21) og Tórshavn (19). Den første klippedue blev mærket i 1935 på Nólsoy, og flest er mærket i årene 1984 (31), 1997 (26), og 2002 (24) (fig. 4). Fuglene er mærket hele året, flest i juni (49) og oktober (42) (fig. 3). Blandt kønsbestemte fugle (n=43) er 35% hunner og 65% hanner, og blandt aldersbestemte fugle (n=205) er 2% unger, 30% ungfugle (1k) og 68% ældre fugle (2k+).

Med 33 genmeldinger er 11,9% genmeldt. De fleste (31) er mærket på Nólsoy, og 23 er

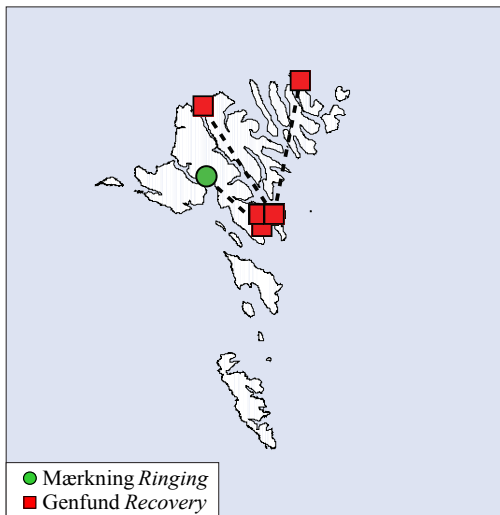

Fig. 1. Samtlige genfund af klippedue ringmærket på Færøerne (n=33). Stiplede linjer forbinder mærknings- og genfundsted. All recoveries of rock doves ringed in the Faroes (n=33). Dashed lines connect ringing and recovery sites.

Fakta Facts

Mærkninger *Birds ringed* 278
- heraf mærket som unger *Ringed as chicks* 16 (5,7%)

Genmeldinger *Recoveries*
Antal genmeldinger *No. of recoveries* 33
- heraf udenfor Færøerne *Recovered abroad* 0
Antal fugle *No. of individuals* 33
- heraf mærket som unger *Ringed as chicks* 0
Genmeldingsandel *Proportion recovered* 11,9%
Mærket i udlandet og genmeldt på Færøerne
Ringed abroad, recovered in the Faroes 0

Ekstremer *Extremes*
Højeste alder *Oldest bird* 7 år 11 mdr.
Længste afstand *Longest distance*
Færøerne Faroes 43 km

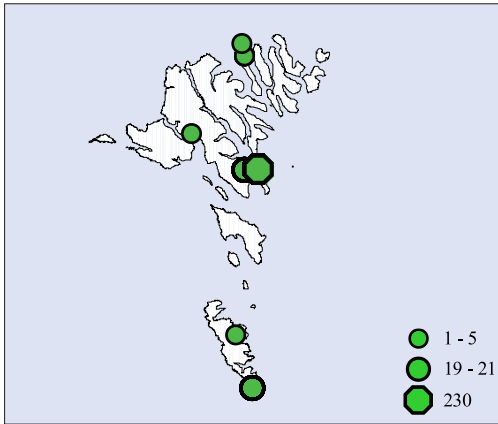

Fig. 2. Mærkningslokaliteter for klippedue ringmærket på Færøerne (n=278). Ringing sites of rock doves ringed in the Faroes (n=278).

genmeldt på mærkningslokaliteten (fig. 1). Ingen udenlandsk-mærkede klippeduer er genmeldt fra Færøerne.

Træk, overvintring og spredning

Den første genmelding var en klippedue mærket 7. januar 1963 i Tórshavn, som blev genmeldt 2. april 1964 på mærkningsstedet. Blandt de klippeduer, som er mærket på Nólsoy, er 22 genmeldt på mærkningsstedet, syv er genmeldt i Tórshavn 4 km vest for mærkningsstedet, én er genmeldt i Eiði, Eysturoy 38 km nordnordøst for mærkningsstedet, og én er genmeldt i Viðareiði, Viðoy, 43 km nord for mærkningsstedet. Sidstnævnte er den længste afstand for en genmelding.

Ud over fuglene fra Nólsoy har også en anden klippedue tilbagelagt en længere strækning. En voksen (2k+) fugl, mærket 23. marts 1994 i Kvívík, Streymoy, er genmeldt 15. november 1994 i Argir, Streymoy, 22 km sydøst for mærkningsstedet.

Fugle, som er mærket og genmeldt samme år, er i gennemsnit genfundet 8 (0-38) km fra mærkningslokaliteten (n=11). Fugle, som er genfundet et år eller mere efter mærkningen, er i gennemsnit genfundet 2 (0-43) km fra mærkningslokaliteten (n=22).

Fugle mærket i ynglesæsonen og genmeldt i en senere ynglesæson (marts-oktober),

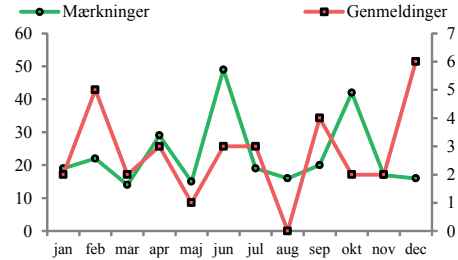

Fig. 3. Mærknings- og genmeldingsmåned for klippedue ringmærket på Færøerne. Month of ringing (green circles) and recovery (red squares) of rock doves ringed in the Faroes.

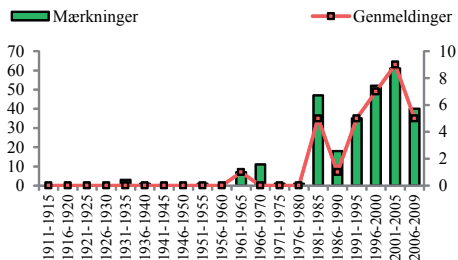

Fig. 4. Mærknings- og genmeldingsår for klippedue ringmærket på Færøerne, i femårsperioder. Year of ringing (green bars) and recovery (red squares) of rock doves ringed in the Faroes (five-year periods).

er i gennemsnit genfundet 3 (0-43) km fra mærkningslokaliteten (n=15). Fugle mærket i ynglesæsonen og genfundet om vinteren (november-februar) i gennemsnit er genfundet 7 (0-38) km fra mærkningslokaliteten (n=12). Tilsyneladende er der en del udveksling mellem de forskellige kolonier af klippeduer. I hvilken udstrækning, dette betyder, at klippeduer yngler i andre kolonier end den koloni, hvor de blev ringmærket, er fortsat usikkert.

Genmeldings- og dødsårsager

9 fugle er aflæst, og 24 er fundet døde. Af de dødfundne er 21% fanget i net eller i hegn over hønsegårde, 4% er fanget af husdyr, og for resten (75%) er årsagen ukendt. Den længstlevende klippedue blev mærket 26. juni 1999 på Nólsoy og aflæst af ringmærkeren 29. maj 2007 på mærkningsstedet, svarende til 7 år og 11 mdr.

English summary

Rock dove is a common breeding resident in the Faroes with approximately 600 pairs. It breeds on the majority of islands, most on Nólsoy. Some hybridisation with domestic pigeons occurs, which makes the rock dove's distribution uncertain. 278 rock doves have been ringed in the Faroes, most on Nólsoy (230). The first were ringed in 1935 (Nólsoy), and most have been ringed in 1984 (31), 1997 (26) and 2002 (24). They have been ringed throughout the year, with peaks in June (49) and October (42). Of sexed individuals ($n=43$), 35% were females and 65% were males. Of aged individuals ($n=205$), 2% were ringed as chicks, 30% as first-calendar year birds and 68% as older birds. 33 rock doves ringed in the Faroes have been recov-

ered, none from abroad. Of the birds ringed on Nólsoy, 22 were recovered on Nólsoy, seven in Tórshavn 4 km to the W, one in Eiði, Eysturoy, 38 km to the N, and the most distant recovery is of a bird ringed on 13 October 1993 on Nólsoy and found dead 21 June 2001 in Viðareði, Viðoy, 43 km to the N. Apparently there is some exchange between the different colonies. The oldest bird was ringed as an adult on 26 June 1999 on Nólsoy and controlled on 29 May 2007 on Nólsoy, corresponding to 7 years and 11 months. There are nine controls and 24 recovered dead. The most common known cause of death is getting caught in nets or fences (21%) and killed by domestic animals (4%).